

วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออ่านประกอบวิชาภาษาไทย เรื่อง
ที่โตปเทศคำกลอน สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามวิธีการและลำดับขั้นต่อไปนี้

1. การทดสอบกับนักเรียน

ผู้วิจัยนำหนังสืออ่านประกอบและแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นไปทดสอบดังนี้

1.1 การทดสอบรายบุคคล ทดสอบกับนักเรียน 2 คน คือ ชาย 1 คน และ
หญิง 1 คน แลวนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.2 การทดสอบชั้นกลุ่มย่อย นำบทเรียนที่ปรับปรุงแล้วมาทดสอบกับนักเรียน
กลุ่มย่อย 10 คน แลวนำมาปรับปรุง

1.3 การทดสอบภาคสนาม นำบทเรียนมาทดสอบกับนักเรียน 100 คน ซึ่งได้
มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. การประเมินคุณค่าโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 สร้างเกณฑ์ในการประเมินคุณค่าหนังสืออ่านประกอบและแบบฝึกหัดโดย
ใช้เกณฑ์แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

2.2 นำหนังสืออ่านประกอบและแบบฝึกหัดที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
10 คน ประเมินตามเกณฑ์ที่สร้างไว้

2.3 นำความคิดเห็นและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงหนังสืออ่าน
ประกอบและแบบฝึกหัดอีกครั้งหนึ่ง

การทดสอบนักเรียนและการประเมินคุณค่าโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การทดสอบกับนักเรียน

ผู้วิจัยได้แจกหนังสือ หิโตปเทศคำกลอนซึ่งมีภาพประกอบและเย็บเล่มใส่ปกสีชมพู เพื่อให้คุณอาาน ให้นักเรียนนำไปอ่านที่บ้านดวงหน้าเป็นเวลา 1 สัปดาห์ มิได้นำมาสอนในชั้นเรียนเพราะเป็นหนังสืออ่านประกอบสำหรับอ่านนอกเวลา หลังจากอ่านที่บ้านแล้ว จึงทดสอบโดยใช้แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น

ผลการทดสอบและการปรับปรุงหนังสือมีดังนี้

การทดสอบรายบุคคล

คนที่ 1 นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดศุภพิหาราราม ผลการทดสอบโดยการทำแบบฝึกหัด ใคคะแนนร้อยละ 88 ใช้เวลา 58 นาที

คนที่ 2 นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนตันตะวัฒนา ผลการทดสอบโดยการทำแบบฝึกหัด ใคคะแนนร้อยละ 77.10 ใช้เวลา 61 นาที

การปรับปรุงครั้งที่ 1

จากการทดสอบรายบุคคลครั้งแรกนี้ ผู้วิจัยพบว่านักเรียนทำคะแนนได้ดีในข้อเลือกตอบ ซึ่งเกี่ยวกับเนื้อเรื่องและความหมายของสุภาษิต แต่ข้อศัพท์ซึ่งเป็นการจับคู่กันทำผิดหลายข้อ จึงได้แก้ไขแบบฝึกหัดข้อ 2 โดยเปลี่ยนศัพท์บางคำให้ง่ายขึ้นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อ 2 เดิม ปาฏิหาริย์ตร แก่เป็น วิหค

ตอนที่ 2 ข้อ 2 เดิม บพเพสันนิวาส แก่เป็น พักตร

สำหรับแบบฝึกหัดข้อ 3 ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นนั้น นักเรียนชายสงสัยว่าต้องเขียนยาว ๆ หรือไม่ ผู้วิจัยตอบว่าเขียนสั้น ๆ แต่ได้ใจความก็ใช้ได้ นักเรียนหญิงถามว่าจะต้องยกตัวอย่างหรือไม่ ผู้วิจัยตอบว่า ยกตัวอย่างเป็นการดีทำให้เข้าใจชัดเจนขึ้น

ผู้วิจัยได้บันทึกไว้ว่า ในการทดสอบครั้งต่อไป จะต้องอธิบายแบบฝึกหัดข้อ 3 ให้นักเรียนเข้าใจเสียก่อน

การทดลองของกลุ่มย่อย

ผู้วิจัยได้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม นักเรียนแต่ละคนมีผลการเรียนอยู่ในระดับเก่ง 2 คน ปานกลาง 6 คน และอ่อน 2 คน รวม 10 คน

ในการทดลองของผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับเหมือนการทดลองเป็นรายบุคคล แต่การทดลองของกลุ่มย่อยนี้ให้ทำแบบฝึกหัดพร้อมกันเป็นกลุ่ม โดยได้อธิบายข้อสงสัยของแต่ละคนจนเป็นที่เข้าใจ

ผลการทดลองนักเรียนทำแบบฝึกหัดได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.85

การปรับปรุงครั้งที่ 2

ผู้วิจัยพบปัญหาคล้ายกับการทดลองครั้งแรก คือนักเรียนทำข้อคำศัพท์ไม่ค่อยได้ สอบถามดูปรากฏว่าไม่ได้ท่องศัพท์มา เพราะผู้วิจัยมีคำจำกัดเมื่อแจกหนังสือไปทำให้ท่องศัพท์ควย ผู้วิจัยจึงบันทึกไว้ว่า ในการแจกหนังสือให้นักเรียนไปอ่านครั้งต่อไปจะต้องย้ำให้ท่องศัพท์ควย

สำหรับในค่านเนื้อหาของหนังสือฮีโตปเทศค่ากลอน นักเรียนเขียนตอบว่าเป็นคติสอนใจดี แต่เนื้อเรื่องจำยากเพราะเป็นนิทานซ้อนนิทาน อ่านครั้งเดียวรู้สึกงงตั้งใจมาก ในแง่นี้ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นจุดที่ทำให้ฮีโตปเทศแตกต่างกับนิทานอีสปซึ่งเรียนในชั้นประถมศึกษา ฮีโตปเทศต้องใช้สมาธิในการอ่านมากกว่า และความจริงฉบับเดิมเป็นนิทานซ้อนกันมากกว่านี้ ผู้วิจัยได้คัดค่อนให้สั้นและง่ายขึ้นมากแล้ว จึงจะไม่แก้ไขในแง่นี้

ในขั้นนี้จึงมีคำปรับปรุงเนื้อเรื่องหรือแบบฝึกหัด หากแต่ต้องปรับปรุงในด้านการชี้แจงเมื่อแจกหนังสือแก่เด็กว่า

1. ให้อ่านอย่างตั้งใจจริง ๆ

2. ไม่ต้องจดจำเรื่องที่ซอกัน เพราะแบบฝึกหัดถามแต่ละเรื่อง มีคำถามส่วนที่ซอกันนั้นเลย
3. ท่องศัพท์
4. ใช้ความคิดของตนเองว่าอ่านแล้วใครคิดอะไรบ้าง เพราะต้องเขียนแสดงความคิดเห็นในการทดสอบด้วย
5. ให้เด็กเห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือเล่มนี้อย่างชัดเจน

การทดสอบภาคสนาม

ผู้วิจัยทดสอบนักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุทธิวราราม โรงเรียนมัธยมหอวัง และโรงเรียนวชิรธรรมสาธิต ปีการศึกษา 2523 จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยแจกหนังสือที่โคปเทศาคำกลอนให้ไปอ่านเองล่วงหน้า 1 สัปดาห์ พร้อมทั้งชี้แจงเรื่องต่างๆ 5 ประการ (ดังกล่าวแล้วในการปรับปรุงครั้งที่ 2)

การตรวจแบบทดสอบ

นำคำตอบของนักเรียนแต่ละคนมาตรวจ ขอเลือกตอบและข้อจับคู่ ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน รวมทั้งสิ้น 70 ข้อ 70 คะแนน ส่วนข้อให้เขียนแสดงความคิดเห็น มี 4 ข้อ แบ่งเป็นข้อละ 7 คะแนน 2 ข้อ และข้อละ 8 คะแนน 2 ข้อ รวมข้ออัตนัย 30 คะแนน คะแนนรวมทั้งสิ้น 100 คะแนน เกณฑ์ในการให้คะแนนข้ออัตนัย คือ เขียนตรงจุด 3 คะแนน ยกตัวอย่างประกอบถูกต้อง 2 คะแนน แสดงความคิดเห็นกว้างขวาง 2-3 คะแนน การวิเคราะห์ข้อมูลจากคำตอบของนักเรียน

นำคำตอบจากแบบฝึกหัดของนักเรียนมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}^1$$

¹ ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไพบูลย์พานิช, 2513), หน้า 40.

\bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

FX = ผลรวมของคะแนนคูณกับความถี่

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนเฉลี่ยจากผลการทดสอบนักเรียน - ร้อยละ 76.75

ระดับผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์หรือระดับ 3 ตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนของภาคเป็นร้อยละ
4	ดีมาก	80 - 100
3	ดี	70 - 79
2	ปานกลาง	60 - 69
1	ผ่าน	50 - 59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0 - 49

สรุปความคิดเห็นของนักเรียนจากคำถามแบบให้ตอบโดยเสรี

จุดเด่น	1. ใ้คิดสื่อนใจ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	52 คน
	2. อ่านแล้วทำให้รู้คุณค่าของความสามัคคี	15 คน
	3. ติโตปเทศเป็นการเขียนแบบเล่านิทาน จึงชวนให้อ่าน และให้ความสนุกเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย	29 คน
	4. ทำให้เกิดความรู้และความคิดใหม่ ๆ รู้ว่าอะไรดีไม่ดี	23 คน
	5. กลอนมีความไพเราะและช่วยฝึกการอ่านกลอน	13 คน
	6. ได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น	11 คน
จุดค่อย	1. เป็นลักษณะนิทานชอนนิทาน เวลาอ่านทำให้เกิดความสับสน	30 คน
	2. เนื้อเรื่องสั้นเกินไป ทำให้ปะติดปะต่อเรื่องไม่ค่อยได้	15 คน
	3. ศัพท์ยากเกินไป	10 คน

4. ชื่อตัวละครอ่านยาก 5 คน
5. มีภาพประกอบน้อยเกินไป และควรเป็นภาพสี 3 คน
6. ไม่ควรเขียนเป็นคำกลอน เพราะเด็กๆอ่านไม่รู้เรื่อง 2 คน
7. คำแปลควรอยู่หน้าเดียวกับศัพท์ โดยใช้เครื่องหมายคอกจีน
แล้วบอกคำแปลไว้ข้างล่าง 2 คน

• สรุปความคิดเห็นของนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่าให้คติสอนใจดี แต่ลักษณะนิทานซ้อนนิทานทำให้สับสน ผู้วิจัยได้นำเรื่องนี้มาพิจารณาหาทางแก้ไข แต่เนื่องจากจะคงให้ผู้ที่ทรงคุณวุฒิประเมินคุณค่าหนังสืออ่านประกอบเรื่องนี้ด้วย จึงได้นำเรื่องไปปรึกษาขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่านเสียก่อน เมื่อได้ความคิดเห็นดังกล่าวมาแล้ว จึงจะประมวลเข้ากับความเห็นของนักเรียน และนำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งต่อไป

การประเมินคุณค่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้วิจัยได้สร้างเกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสืออ่านประกอบเรื่องฮีโตปเทศคำกลอน และแบบฝึกหัด โดยใช้เกณฑ์ประเมินแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน เป็นผู้ประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่านนี้เป็นนักการศึกษา อาจารย์สอนภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา ประพันธ์ ดังรายนามต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มะเนาะ ยูเด็น คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. อาจารย์บุญนำ บุญเสถียร ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
4. อาจารย์ยุพา ส่งศิริ ศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จาวูณี กองพลพรหม อาจารย์คณะครุศาสตร์และ
โรงเรียนมัธยมสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. อาจารย์วินัย ภูระหงษ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7. อาจารย์วรรัตน์ อักษรพงศ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. อาจารย์พิศวาท ลัดคากุล อาจารย์ โรงเรียนชลบุรีสุขบพ จังหวัดชลบุรี
9. นายประยอม ทองทอง ฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน

10. นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ หัวหน้าศูนย์สังกัด ธนาคารกรุงเทพ

ผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมิน

2. ในการพบผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน ผู้วิจัยได้เข้าพบด้วยตนเอง โดยมีหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มอบหนังสืออ่านประกอบเรื่อง โทปเทคค่ากลาง แบบฝึกหัด และเกณฑ์การประเมินคุณค่าหนังสือให้ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านและพิจารณา โดยใช้เวลานานละ 2-4 สัปดาห์ หลังจากนั้น ได้ไปพบเพื่อรับแบบประเมินดังกล่าว และรับคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงหนังสือ

3. เกณฑ์การประเมินคุณค่าของหนังสือที่สร้างขึ้น ได้กำหนดคะแนน แบ่งเป็น 5

ระดับ คือ

เห็นควยอย่างยิ่ง	เท่ากับคะแนน	5
เห็นควย	เท่ากับคะแนน	4
ไม่แน่ใจ	เท่ากับคะแนน	3
ไม่เห็นควย	เท่ากับคะแนน	2
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	เท่ากับคะแนน	1 ¹

4. คะแนนที่ได้ นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

¹กมล สุคประเสริฐ, เทคนิคการวิจัย (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2516), หน้า 147.

\bar{x} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง¹

5. แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้คือ

4.56 - 5.00	เท่ากับ	เห็นควยอย่างยิ่ง
3.56 - 4.55	เท่ากับ	เห็นควย
2.56 - 3.55	เท่ากับ	ไม่แน่ใจ
1.56 - 2.55	เท่ากับ	ไม่เห็นควย
1.00 - 1.55	เท่ากับ	ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เกณฑ์ประเมินคุณค่าหนังสืออ่านประกอบดังกล่าว แบ่งเป็น 4 หมวด คือ

- หมวดที่ 1 คุณค่าทางด้านศิลปการประพันธ์
- หมวดที่ 2 คุณค่าทางด้านเนื้อหา
- หมวดที่ 3 คุณค่าทางด้านความรู้ความบันเทิง
- หมวดที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ ประคอง กรวรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, หน้า 40.

ตารางที่ 1 คุณค่าทางค่านิยมการประพันธ์

ลำดับที่	เกณฑ์ประเมิน	ค่าเฉลี่ย \bar{X}	ความหมาย
1	รูปแบบคำประพันธ์ถูกต้องตามฉันทลักษณ์	4.5	เห็นด้วย
2	มีสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสพยัญชนะ	4.6	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3	การเลือกใช้คำเหมาะสม	4.3	เห็นด้วย
4	สำนวนภาษาเหมาะสมกับเด็ก	3.9	เห็นด้วย
5	มีรสวรรณคดีพอเหมาะแก่วัยของเด็ก	3.8	เห็นด้วย
6	บางตอนนำไปเป็นตัวอย่างคำประพันธ์ได้	4.2	เห็นด้วย
7	การดำเนินเรื่องชวนให้ติดตาม	3.9	เห็นด้วย
8	การบรรยายชัดเจนเข้าใจง่าย	4.0	เห็นด้วย
9	ผู้เขียนใช้หลักจิตวิทยาในการเขียน	3.8	เห็นด้วย
10	การตั้งชื่อเรื่องเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง	4.3	เห็นด้วย
11	จุดประสงค์ในการเขียนสอดคล้องกับจุดประสงค์ในหลักสูตร	3.9	เห็นด้วย

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วย 10 ประการ ในคุณค่าทางค่านิยมการประพันธ์ และเห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสพยัญชนะ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 คุณค่าทางค่านี้อหา

ลำดับที่	เกณฑ์ประเมิน	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ความหมาย
1	เนื้อเรื่องเหมาะกับวัยของเด็ก	3.8	เห็นควย
2	ความยาวของเรื่องเหมาะสม	3.8	เห็นควย
3	ศัพท์มีปริมาณและความยากง่ายเหมาะสมกับเด็ก	3.9	เห็นควย
4	แบบฝึกหัดมีปริมาณเหมาะสม	3.8	เห็นควย
5	แบบฝึกหัดยากง่ายพอเหมาะ	3.7	เห็นควย
6	แบบฝึกหัดวัดความรู้และความคิดโดยตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้	3.8	เห็นควย
7	เนื้อหาถูกต้องตรงตามต้นฉบับเดิม	4.3	เห็นควย
8	ภาพประกอบมีปริมาณเหมาะสม	3.9	เห็นควย
9	ภาพประกอบชัดเจนถูกต้อง	3.7	เห็นควย
10	ภาพประกอบทำให้เด็กสนใจ	3.9	เห็นควย
11	เนื้อหาบางตอนน่าจดจำไปใช้	4.4	เห็นควย

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นควยทั้ง 11 ประการ ว่าหนังสือ
 หิโตปเทศกาลลอน มีคุณค่าทางค่านี้อหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อ 7 คือเนื้อหาถูกต้องตรง
 ตามต้นฉบับเดิม และข้อ 11 เนื้อหาบางตอนน่าจดจำไปใช้นั้นค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 คุณค่าทางค่านิยมความรู้ความบันเทิง

ลำดับที่	เกณฑ์ประเมิน	ค่าเฉลี่ย \bar{x}	ความหมาย
1	ให้ความรู้ทางด้านส่วนภาษา	4.0	เห็นด้วย
2	ให้ความรู้ทางด้านศัพท์	3.6	เห็นด้วย
3	ให้ความรู้ทางด้านการประพันธ์	4.0	เห็นด้วย
4	เสริมสร้างสติปัญญาแกผู้อ่าน	4.3	เห็นด้วย
5	ส่งเสริมศีลธรรมจรรยา	4.3	เห็นด้วย
6	สอดคล้องกับหลักพุทธศาสนา	4.1	เห็นด้วย
7	ให้คติในการดำเนินชีวิต	4.5	เห็นด้วย
8	ให้ความรู้เกี่ยวกับนิทานสันสกฤต	3.7	เห็นด้วย
9	ให้ความเพลิดเพลินในการอ่าน	3.8	เห็นด้วย
10	ให้อารมณ์ประณีตแกผู้อ่าน	3.7	เห็นด้วย
11	ช่วยฝึกการอ่านรยกรอง	4.4	เห็นด้วย
12	ช่วยสร้างนิสัยรักการอ่าน	3.9	เห็นด้วย
13	เป็นพื้นฐานการเรียนวรรณคดีชั้นสูง	4.2	เห็นด้วย

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่า ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยทุกประการว่า หนังสือฮีโตปเทศ
คำกลอน มีคุณค่าทางค่านิยมความรู้ความบันเทิง

สรุปข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ได้ให้คำแนะนำอันมีประโยชน์อย่างยิ่งหลายประการ ซึ่งผู้วิจัยได้นำไปเป็นหลักในการแก้ไขปรับปรุงหนังสืออ่านประกอบเรื่องหิโตปเทศคำกลอนสำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิพอสรุปได้เป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

1. ภาพประกอบ ควรมีคำบรรยายในแต่ละภาพ หรือจัดภาพให้ตรงพอดีกับเนื้อเรื่องตอนนั้น ถ้าเป็นภาพสีจะดีมาก
2. ควรมีเรื่องย่อ หรือหัวข้อที่แยกนิทานเรื่องต่าง ๆ ที่ซ้อนกันนั้นให้เห็นชัดเจน วรรคแรกที่เล่าอาจใช้ตัวเอน หรือขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ก็ได้
3. คำบางคำและความบางตอนไม่ชัดเจน ควรแก้ไข
4. สัมผัสบางตอนเช่นเสียง ใ- อยู่ใกล้กันเกินไป และบางคำเร่สัมผัส เช่น เหวว่า ควรแก้ไข
5. เนื้อเรื่องแน่นหนาเกินไป ควรมีการขยายความบ้าง
6. แบบฝึกหัดเน้นเนื้อเรื่องมากเกินไป ควรมีคำถามเกี่ยวกับกลวิธีการผูกเรื่องบ้าง ควรมีแบบฝึกหัดที่ให้คำย่อเรื่อง ทาลำดับเรื่อง ฯลฯ
7. ควรเพิ่มภาคผนวก มีคำอธิบายศัพท์ เรื่องย่อ และแบบฝึกหัดที่แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือแสดงจินตนาการของผู้อ่านได้บ้าง
8. นิทานเรื่อง กุญแจพล ชัดแย้งกับศีลธรรม ควรชี้ให้เห็นด้วยว่าเจ้านายคนนี้เลว
9. ในการใช้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลานั้น ครูควรจะได้ช่วยแนะนำเด็กบ้าง เพื่อมิให้สับสนและให้คุ้มโน้ตค้นตามความมุ่งหมายของผู้เขียน
10. เรื่องนี้อาจจะยากเกินไปสำหรับสติปัญญาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาจใช้สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือหาวิธีทำให้เรื่องง่ายขึ้น

การปรับปรุงแก้ไข

ผู้วิจัยได้นำข้อคิดเห็นและคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและข้อคิดเห็นของนักเรียนที่คัดลอกส่งมา ประกอบกับความคิดเห็นของผู้วิจัยเอง มาประมวลเข้า และได้ปรับปรุงแก้ไขหนังสือ

อ่านประกอบเป็นขั้นสุดท้ายดังต่อไปนี้

1. ทำคำบรรยายภาพประกอบ

เดิมเรียงภาพประกอบไว้ข้างหน้าเนื้อเรื่องตอนนั้น โดยไม่มีคำบรรยายภาพ
ได้แก้ไขโดยพิมพ์คำบรรยายไว้เหนือภาพแต่ละภาพ คำบรรยายนั้นยกคำ
กลอนจากเนื้อเรื่องมาให้ตรงกับภาพ (ดูภาคผนวก) ความที่ควร น่าจะวางภาพไว้หน้าซ้าย
คำกลอนเนื้อเรื่องอยู่หน้าขวา เพื่อจะได้อ่านเรื่องและดูภาพประกอบในเวลาเดียวกัน แต่
เนื่องจากวิทยานิพนธ์กำหนดให้พิมพ์หน้าเดียว จึงเรียงภาพไว้ ข้างหน้าเรื่องตามเดิม ใน
การพิมพ์ฉบับจริงเพื่อจัดจำหน่าย จึงจะวางภาพไว้ข้างซ้ายต่อไป

2. ทำเรื่องย่อ

เดิมไม่มีเรื่องย่อของแต่ละตอน จึงได้จัดทำเรื่องย่อของนิทานเรื่องใหญ่
และเรื่องย่อนิทานเรื่องเล็กแต่ละเรื่องที่ซ้อนกันไว้ข้างหน้าเรื่องแต่ละตอน

3. คำสารบาญนิทาน

เดิมไม่มีสารบาญเรื่อง ผู้วิจัยได้จัดทำสารบาญนิทานแต่ละเรื่องไว้ข้างหน้า
หนังสือ และเมื่อจะขึ้นนิทานเรื่องใหม่ ได้เขียนลำดับของนิทานไว้ด้วย เพื่อแก้ปัญหาความ
สับสนของนิทานที่ซ้อนกัน และเพื่อให้ผู้อ่านได้พักสายตาบ้าง

4. คำ ความ และ สัมผัสบางตอนที่ไม่ชัดเจนหรือไม่เหมาะสม ได้แก้ไขดังต่อไปนี้

หน้า 82 ข้อความเดิม

ควย โอรสสี่องค์ที่ทรงรัก

เหลวไหลหนักไม่มีใครใฝ่ศึกษา

ข้อความใหม่

ควย โอรสสี่องค์ที่ทรงรัก

เหลวไหลหนักไม่มีใฝ่ศึกษา

เหตุผลที่แก้ไข

เดิมเป็นกลอน 9 คำ ลีลาไม่รื่น

แก้เป็นกลอน 8 คำ ซึ่งได้สัมผัสพยางค์นะ น้ก-น้ก อีกควย

หน้า 83 ขอความเดิม

บัณฑิตใจดีมีปัญญา สอนลูกข้าทั้งสี่ที่แซ่เขื่อน

ขอความใหม่

บัณฑิตใจดีมีวิชา สอนลูกข้าทั้งสี่ที่แซ่เขื่อน

เหตุผลที่แก้ไข

เดิมมีคำว่า ปัญญา หลายแห่งมากเกินไป

หน้า 89

ขอความเดิม

อันการยากหากมิตรคิดดูบาย ที่ยากหลายก็จะ สมอารมณ์ปอง

ขอความใหม่

อันการยากยังแพ้แก่ดูบาย คึงเจ้าชายซึ่ง สมอารมณ์ปอง

เหตุผลที่แก้ไข

เป็นการเกริ่นเรื่องที่จะเล่าต่อไป เดิมไม่มีการเกริ่น ทำให้
อ่านแลวงง

หน้า 91 เรื่อง ทุงคพล

ขอความเดิม

แล้วแอบเร้นเห็นพระ องค์ทรงยืมพราย ประ โลมสายสุคสวาทนาฎยา

ทองเสียเมียเสียรูกูเด็กหนอ สี่สี่ทัวพอไค้พึ่งไม่กั้งขา

แมนเต่าถูกจับไค้ไพนนา ดูบายพาพันตัวจะกลัวไย

ขอความใหม่

แล้วแอบเร้นเห็นพระ องค์ทรงยืมพราย ประ โลมสายสุคสวาทนาฎอนงค์

ทองเสียเมียเสียทाराชาหนุ่ม ที่ทรงทุมสินบนให้ตนหลง

ไ้เจ้าชายเจ้าชู้ออกสู่อังค มาเจาะจงดวงคนจนปัญญา

ฟังหนูเล่าไปจึงไ้คิด
 แม่นเตาถูกจับไ้ในพนา

ทั้งสี่มีกรรมเมื่อรวมปรึกษา
 อุบายพาพ้นตัวจะกลัวไ้

เหตุผลที่แก้ไข

ข้อความเดิมรวบรัดเกินไป ไม่ไ้แยกไ้เห็นชัดเจนระหว่างตัว
 เนื้อเรื่องกับนิทานที่ซ่อนอยู่ และตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิว่า
 ทุงคพล ซึ่งใช้อุบายแย่งภรรยาของชายอื่นมานั้น ควรมีข้อความแสดงไ้
 เห็นว่า เป็นการกระทำที่ผิด จึงเติมข้อความว่า " โอ้เจ้ายายเจ้าชู้คด
 องค์" เป็นการตำหนิเจ้ายาย

หน้า 98

ข้อความเดิม

จึงสิงห์ร้ายวาวางกลางธารา กระจายป่าสัตว์ทั้งหลายพันภัยพลัน

ข้อความใหม่

จึงสิงห์ร้ายวาวางกลางธารา กระจายป่าที่ใจพันภัยพลัน

เหตุผลที่แก้ไข

คำเดิมไม่กระชับ เป็นกลอน 9 คำ แก้ไขเป็นกลอน 8 คำ
 ไ้ง่ายและสืลารื่นหูขึ้น

สำหรับการแก้ไขในค่านอื่น ๆ ตามความเห็นของนักเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิบางท่าน
 เช่น การวาง ไ้โครงเรื่องใหม่ตั้งแต่ต้น โดยมีไ้มีนิทานซ่อนกันเดยนั้น เป็นสิ่งที่มีอาจปฏิบัติไ้
 แต่ผู้วิจัยไ้ไ้บันทึกคำแนะนำเหล่านั้นไ้แล้ว เพื่อเป็นประ โยชน์แก่ผู้ที่ไ้ศึกษาคนควาหรือ
 ทำการวิจัยค่านนี้ต่อไป